Produkce vepřového masa v ČR a jeho ekonomika v porovnání se zeměmi EU

Miluše Abrahamová,

Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Praha, ČZU 26. 10. 2017

Obsah

I. Trh s vepřovým masem v EU

II. Trh s vepřovým masem v ČR

III. Ekonomika výroby masa v ČR a v zemích EU (mezinárodní šetření InterPig

IV. Výhled v odvětví vepřového masa v EU na rok 2018

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Hlavní hráči na globálním trhu

Producenti: Čína, EU, USA, Brazílie, Rusko

Spotřebitelé: Čína, EU, USA, Rusko, Brazílie,

Vývozci: EU, USA, Kanada, Brazílie, Čína

Dovozci: Japonsko, Čína, Mexiko, Již. Korea, USA, Hongkong

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Export – EU a USA největší konkurenti na trhu

Import - Rusko snižuje závislost na dovozech, Čína navyšuje spotřebu i dovoz

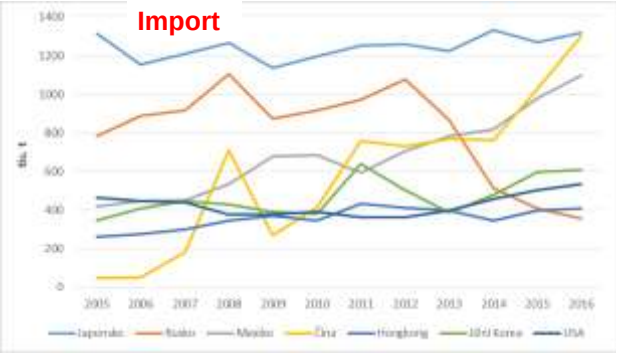

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Vývoj trhu s vepřovým masem v EU

Vlivy působící na trh s vepřovým masem v EU

Za posledních deset dvě výraznější krize:

1. **Rok 2007** – Ekonomická - růst cen vstupů, pokles cen výstupů, výrazné zhoršení rentability (dopady Dánsko vs. Německo)
2. **Rok 2014** – Politická - embargo Ruska na dovoz vepřového z EU = výrazný pokles výroby v NČZ, zesílení konkurenčního tlaku, dopad do cen, přeskupení pozic Německo vs. Španělsko

Etapy vývoje CZV jatečných prasat v EU, roky 2000 - 2016

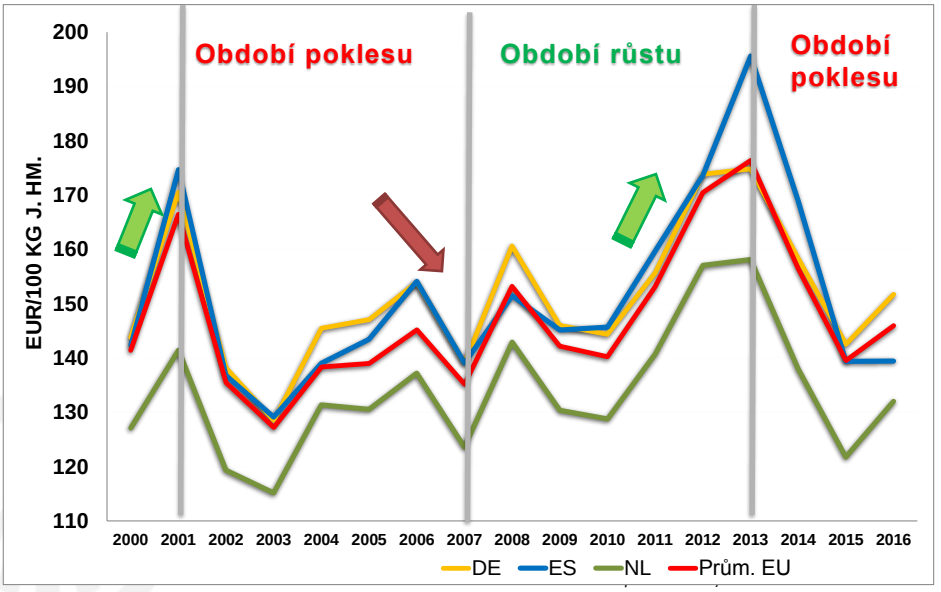

Vývoj trhu v EU v roce 2016

1. Nárůst porážek prasat o 1,7 mil. ks na 257,2 mil. ks.
2. Zvýšení produkce o 1,4% na rekordních 23,2 mil. t
3. Spotřeba mírně oslabila o 1,3 % na necelých 21 mil. t = tlak na export.
4. Rekordní vývoz ve výši 4,1 mil. t – nárůst o 23% růst.

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Ceny jatečných prasat v EU od dubna 2016 pozvolna rostly….

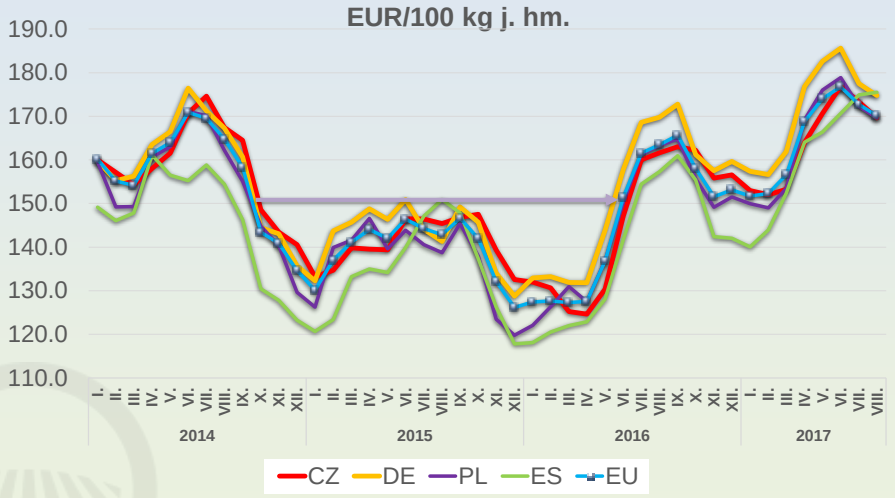

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Pramen: Evropská komise

9

Opatření na řešení krizí v sektoru

a) v rámci SOT (1308/2013)

b) mimořádná opatření balíček I a II:

1. Podpora ke stabilizaci trhu – soukromé skladování na 90, 120, 150 dní
2. Vyhlášení v prosinci 2015, zahájeno v lednu a ukončeno 2. února 2016.
3. Využilo 14 členských zemí z toho 4 největší podíl (75%), tj. naskladněno 90 tis. t . V DE (26 tis. t), ES (19tis. t), DK (12 tis. t), NL (11 tis. t).

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

EU nahradila ruský trh čínským

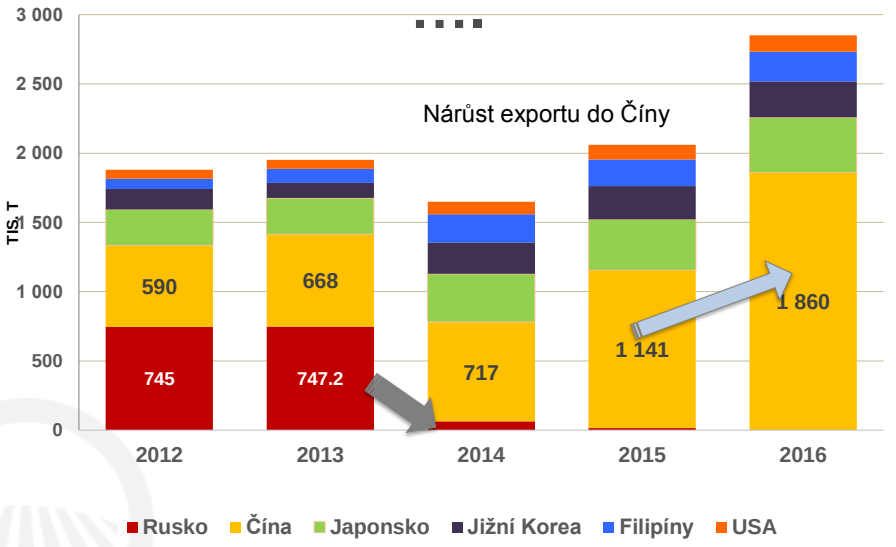

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

11

Stavy prasat k prosinci 2016 a jejich meziroční změna

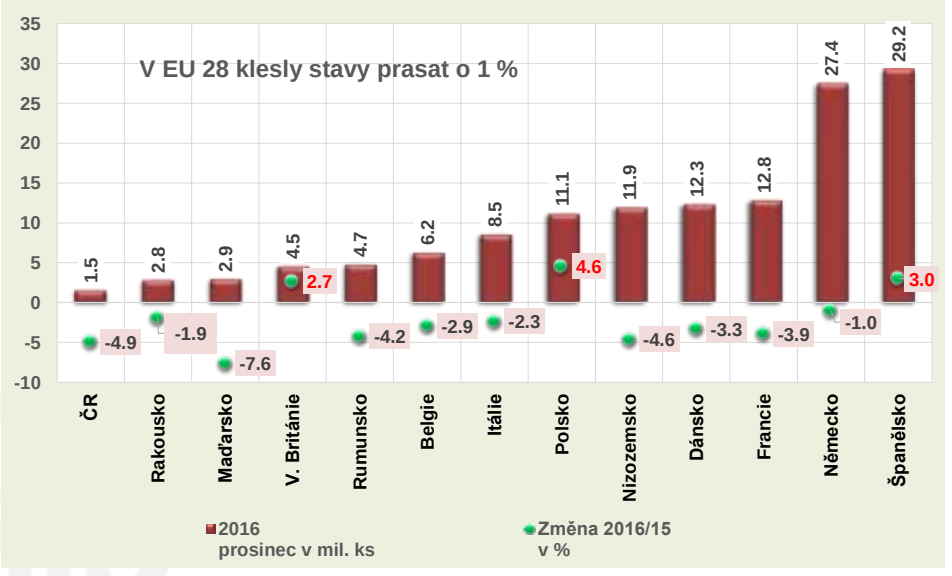

Očekávaný vývoj trhu v EU v roce 2017

1. Nárůst stavů prasat (květen/červen) proti roku konci 2016 o 0,9 % na 136 mil., prasnic o 1,2 % na 11,4 mil.
2. Pokles porážek o 0,8 % na 257 mil. ks, pokles produkce o 1,1 %
3. Spotřeba mírně oslabí
4. Pokles vývozu o 9 % (konkurence USA, Kanady, nižší vývoz do Číny cca o 30-40 %).

ÚZEI | ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Stavy prasat v květnu/červnu 2017 a jejich meziroční změna (tis. ks)

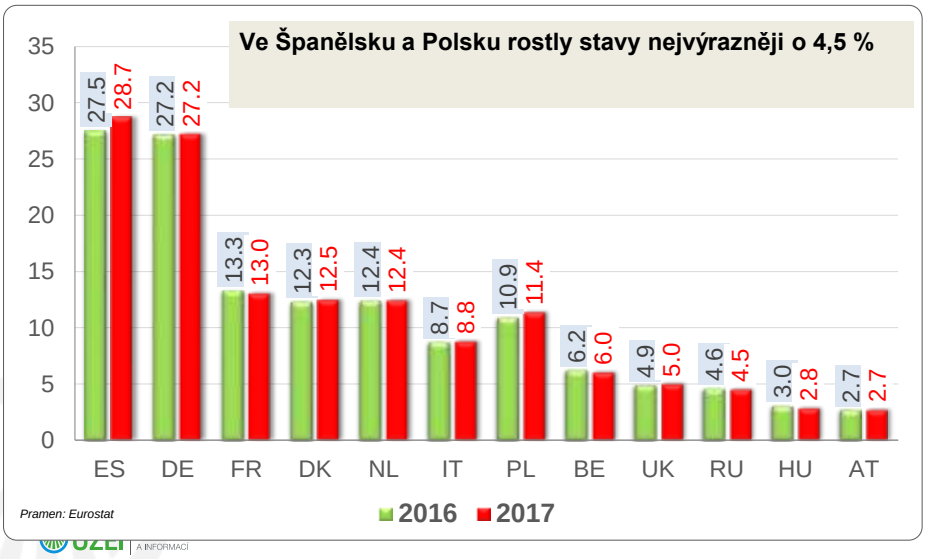

.. I přes pokles produkce v roce 2016 rekordní vývoz masa a živých prasat z EU

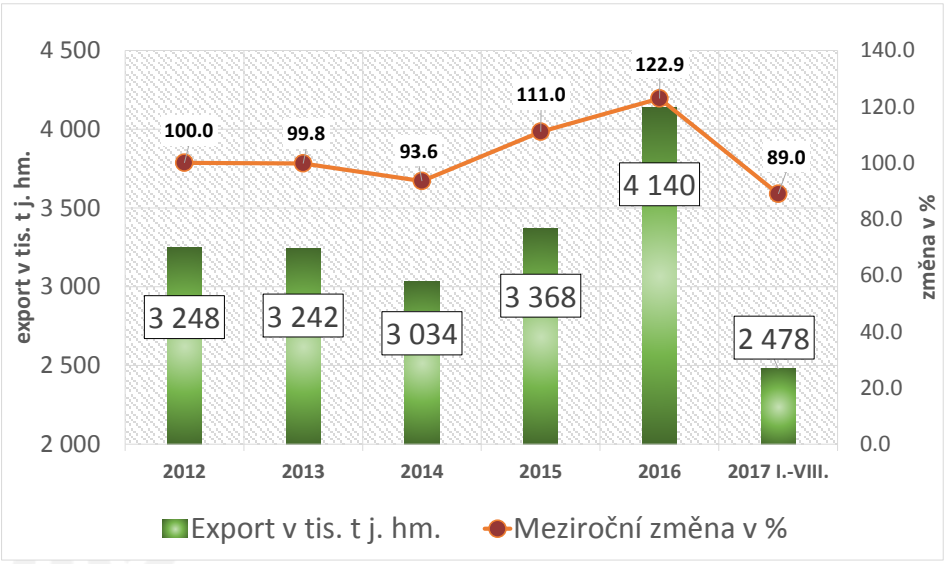

V roce 2017 se v EU očekává mírný pokles produkce i vývozu

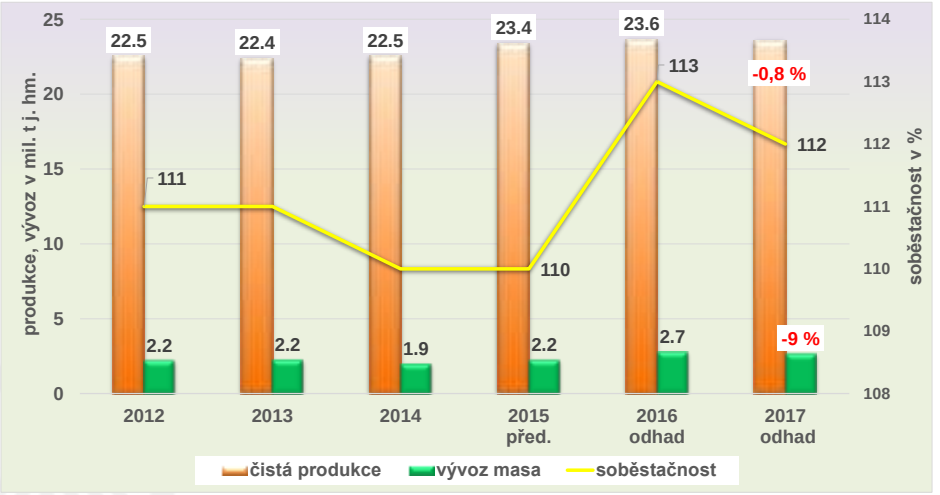

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Pramen: Short Term Outlook for EU, Autumn 2016

Vývoj trhu v ČR

Charakteristika trhu

- Velmi nízká konkurenceschopnost odvětví
- Trvalý pokles stavů, pokles produkce
- Stabilní spotřebitelská poptávka
- Nízká míra soběstačnosti, záporné saldo zahraničního obchodu

Rozhodující podíl prasat je chován v obchodních společnostech

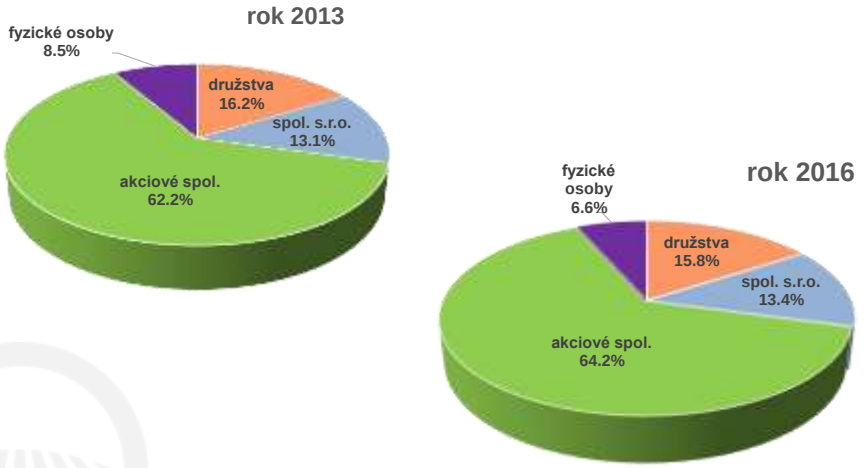

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Pramen: ČSÚ - Strukturální šetření 2013, 2016

Struktura zemědělských podniků v ČR k 31.12. 2016

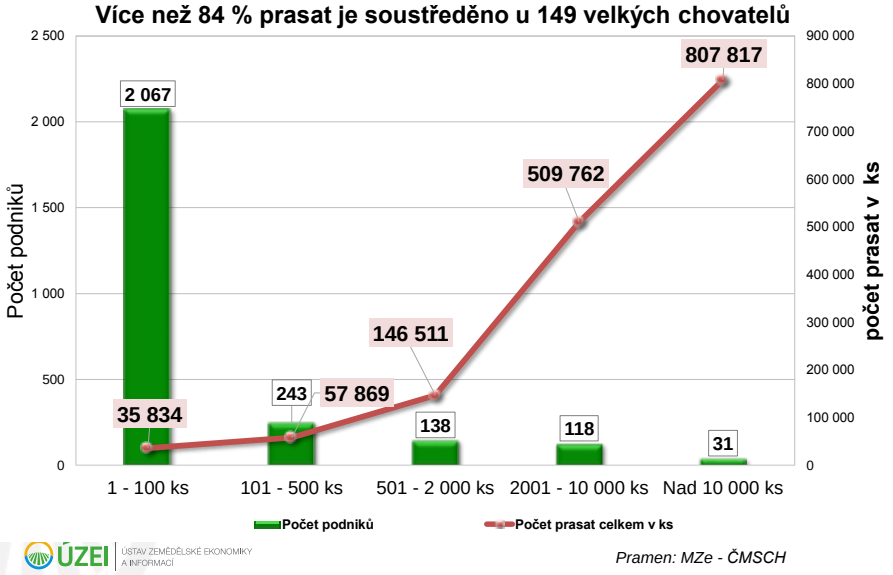

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Pramen: MZe - ČMSCH

ČR má velmi málo specializovaných chovů prasat (jednokomoditních)

Pramen: Výpočet ÚZEI dle EUROSTAT

Ve specializovaných chovech v ČR je chována méně než polovina zvířat

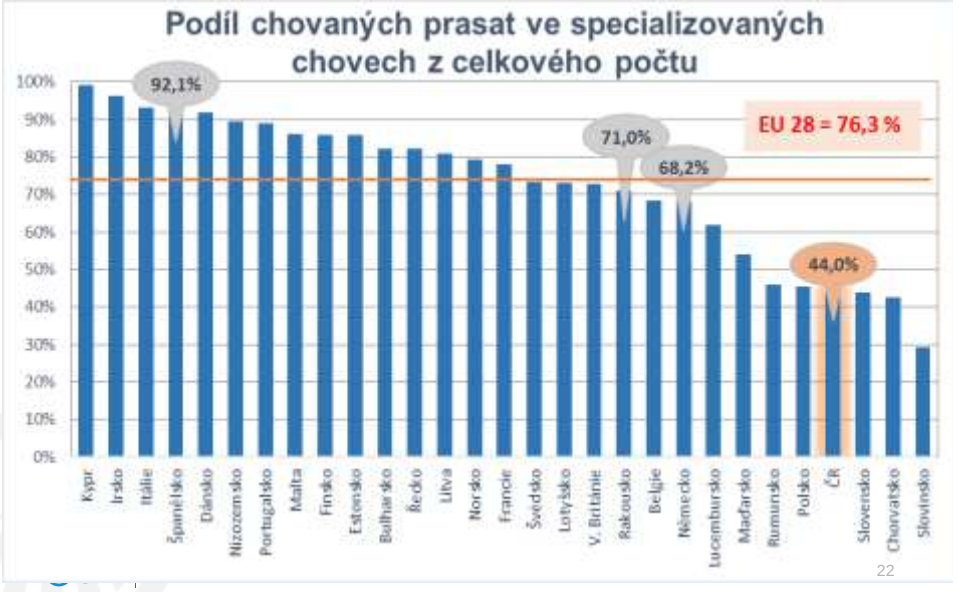

Pramen: Výpočet ÚZEI dle EUROSTAT

Stabilní spotřeba, růst dovozů….

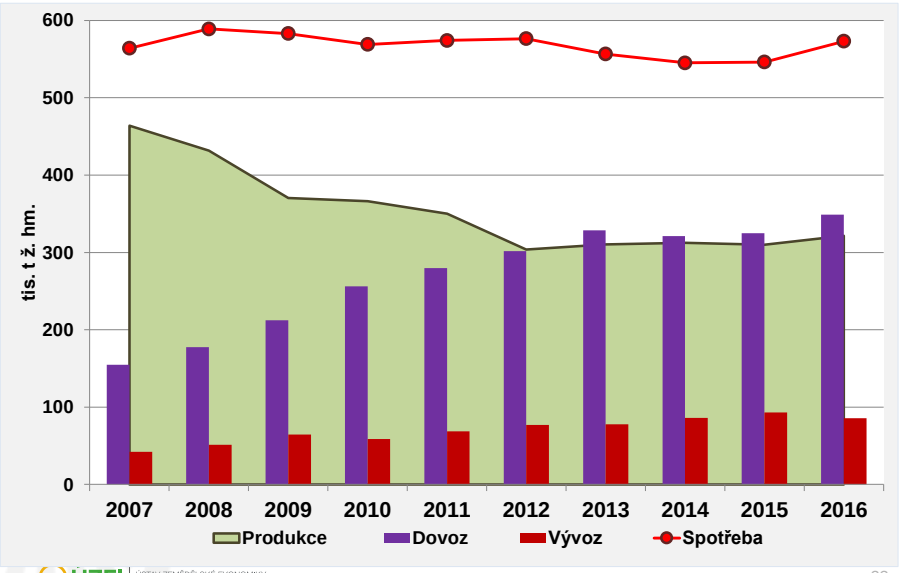

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Téměř 90 % poražených prasat pochází z tuzemských chovů

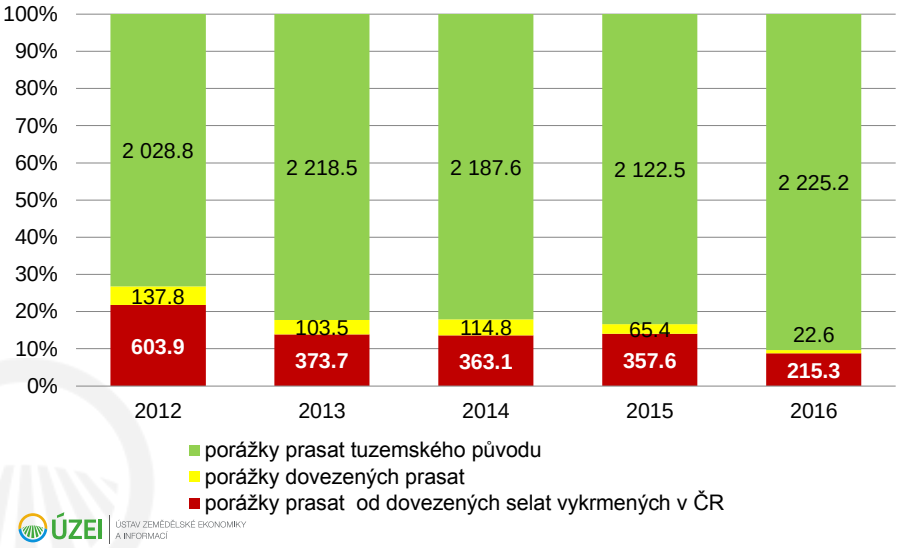

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

V zahraničním obchodě ČR dominuje dovoz vepřového masa

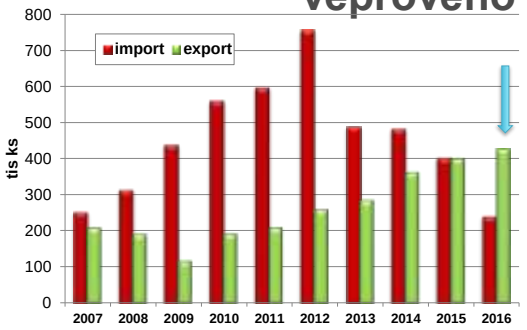

Source: Statistical Office of the CZ

Obchod s živými prasaty

- dovoz zejména v selatech **(NL, DK, DE)**
- vývoz jatečná prasata
- **(SK, DE, HU, PL)**

Obchod s vepřovým masem
dovoz ze zemí EU
(**DE, ES, PL, BE, AT)** v hodnotě 14 mld. Kč
Vývoz do sousedních zemí
(SK, HU) v hodnotě 1,8 mld. Kč

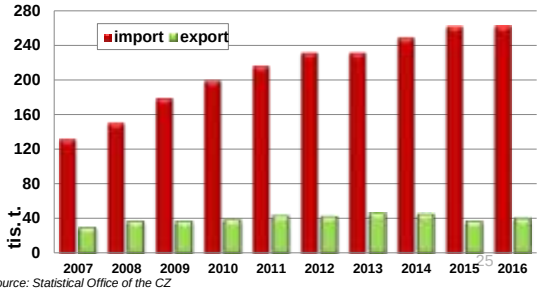

Source: Statistical Office of the CZ

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

25

Produkce letos klesne o 2-3 %, spotřeba bude stabilní

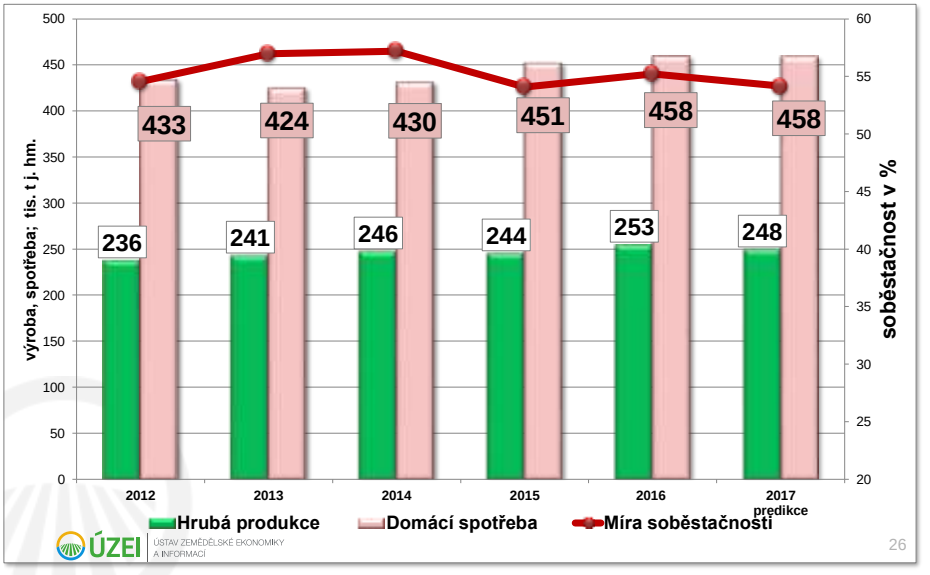

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

26

Ekonomika chovu prasat

v mezinárodním srovnání - InterPig

Mezinárodní srovnání nákladů výkrmu prasat

- ČR - člen InterPig od roku 2010 mezinárodní síť pro porovnání nákladů chovu prasat ve vybraných zemích společný projekt NL, GB, DE:
- Za EU - 14 zemí: DE, AT, BE, NL, DK , UK, IR, IT, ES, SW, CZ, FR, HU, FI
- Členové za třetí země: USA, Brazílie, Kanada

Mezinárodní srovnání nákladů výkrmu prasat

- **Cílem InterPIG - reprezentativní porovnání nákladů ve sledovaných zemích**
- **Data finanční a naturální povahy (tj. náklady, výnosy, produkce, užitkovost…)**
- **Data vycházejí ze šetření nákladů jednotlivých zemí a odpovídají průměrným nákladům a výkonnosti v uvedených zemích**

Odchov selat na prasnici za rok

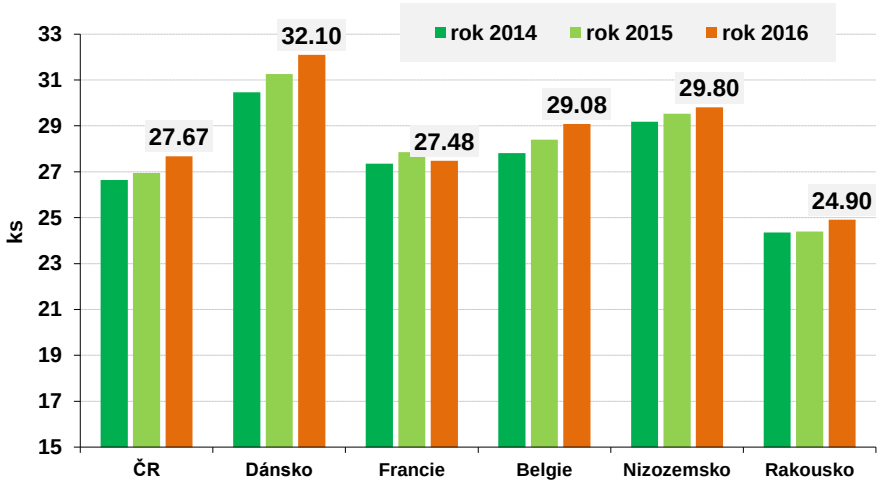

Pramen: InterPig 2017

ČR vykazuje nejvyšší spotřebu krmiva

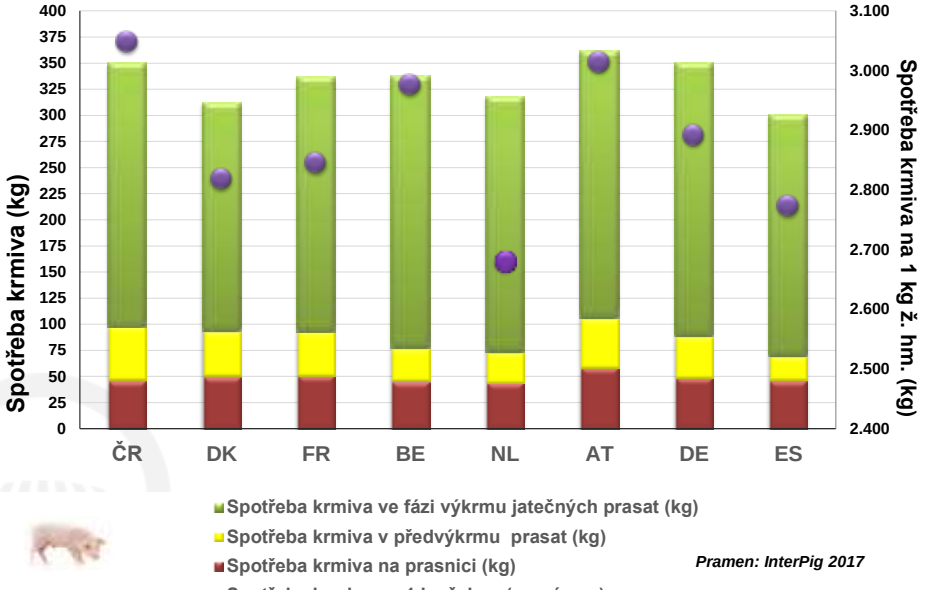

Pramen: InterPig 2017

Pracovní náklady ve vybraných zemích EU za 2013-2015

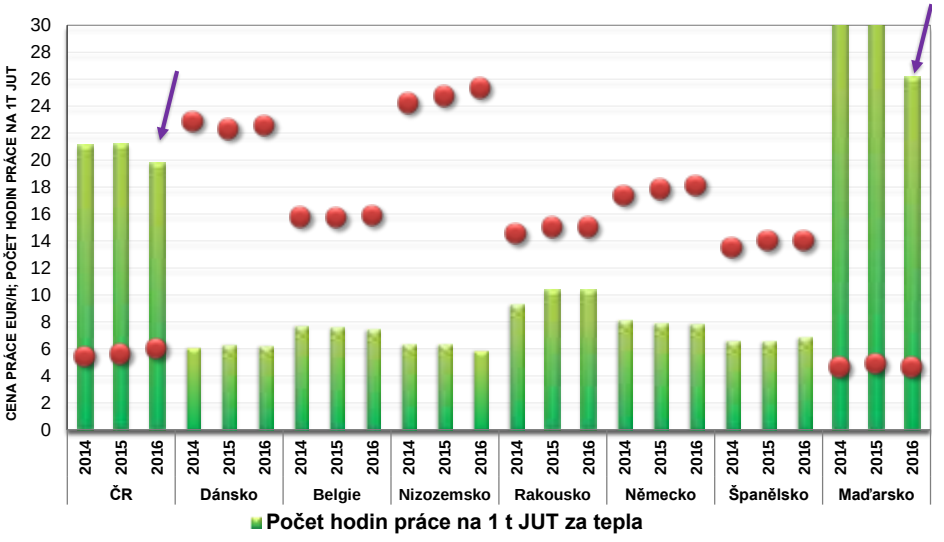

Pramen: InterPig 2017

Produkce masa na prasnici za rok

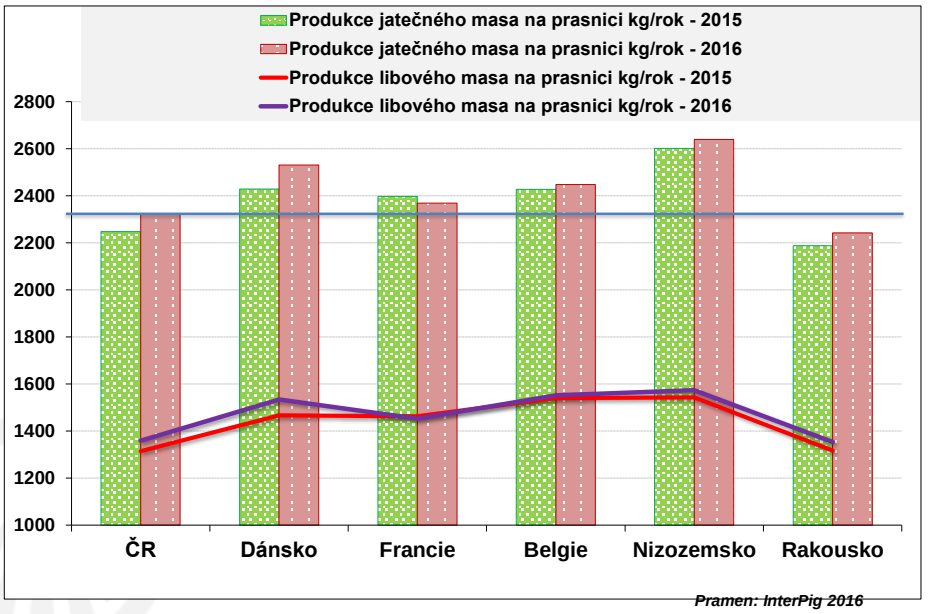

Pramen: InterPig 2016

Vývoj nákladů ve vybraných zemích EU podle InterPig

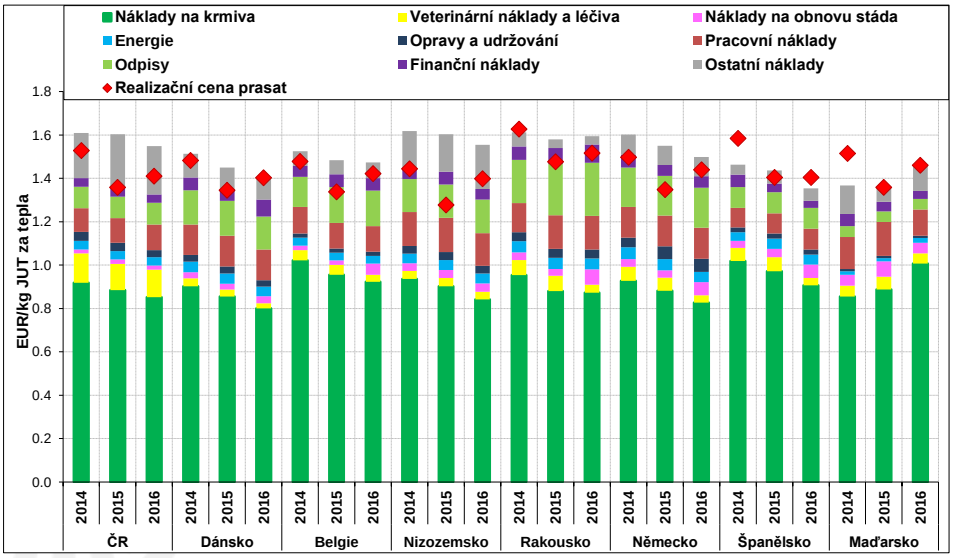

Většina zemí vykazovala v letech 2013-2015 ztrátu

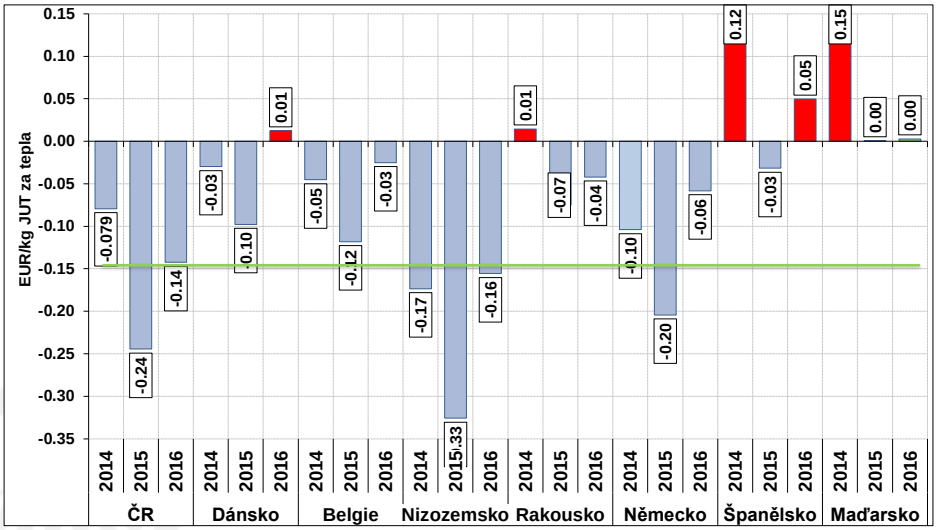

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

35

Pramen: InterPig 2017

Výhled trhu EU na rok 2018

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

36

Očekávaný vývoj v EU

- Obavy z rozšíření AMP po Evropě
- Slabé euro – vliv na konkurenci EU na světovém trhu
- Vysoká nabídka USA (vysoké stavy prasat)
- Mírný pokles nabídky jatečných prasat na vnitřním trhu EU
- Pokles cen jatečných prasat

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Africký mor prasat v Evropě stav k 24.10.2017

Země	Domácí prasata	Divoká prasata
Estonsko	3	534
Lotyšsko	8	734
Litva	30	762
Polsko	80	387
Ukrajina	108	16
ČR	0	113
Rumunsko	2	0
Celkem	**231**	**2 546**

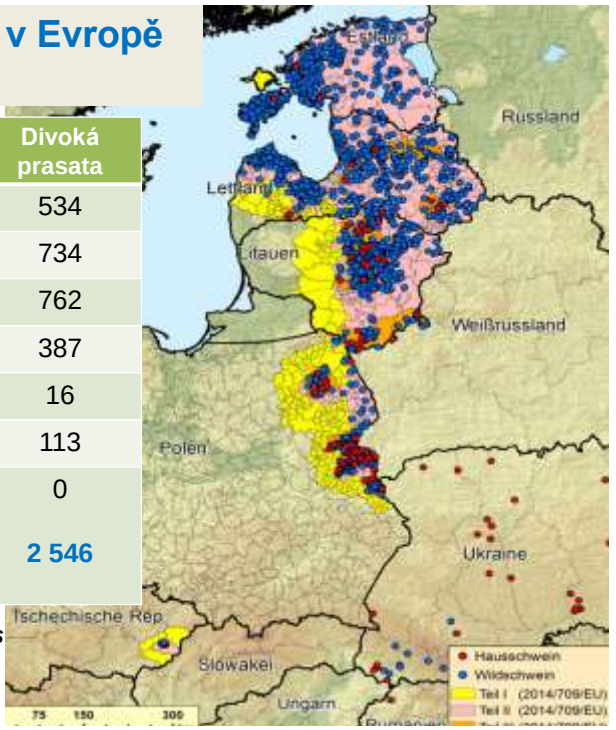

Pramen: Friedrich Löffler Institut, ADNS

ÚZEI ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Očekávaný vývoj v EU

Porážky jatečných prasat v EU v tis. ks

Ukazatel	2016	2017 předb.	2018 predikce	Změna 2018/17 v %
I. čtvrtletí	66 129	65 749	64 779	-0,6
II. čtvrtletí	64 413	62 914	63 185	-2,3
II. čtvrtletí	63 843	63 878	63 885	0,1
IV.čtvrtletí	66 764	66 492	66 412	-0,4
EU 28	261 149	259 032	258 261	-0,8

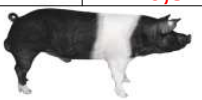

Očekávaný vývoj na v EU změna 2018/2017 v %

Ceny jatečných prasat výrazně klesnou

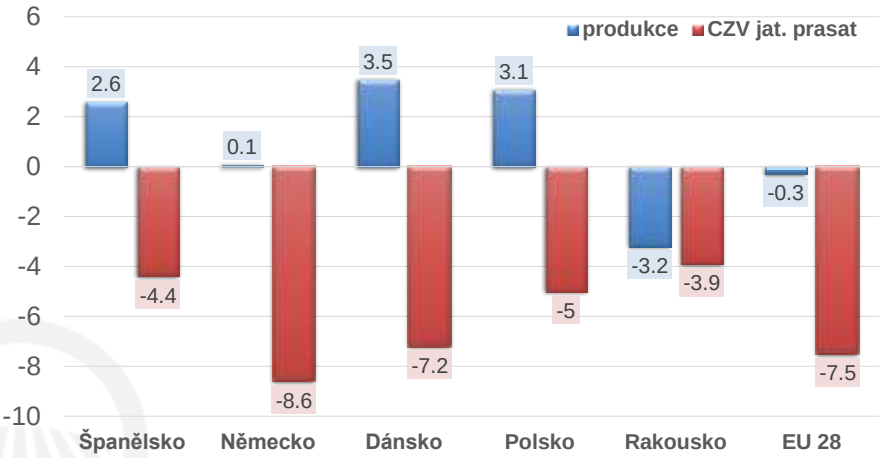

Očekávaný vývoj v ČR

- Situace v AFM – otázka zabránění šíření na území ČR
- Pokles CZV v důsledku prognózy vývoje na trhu EU
- Zhoršení ekonomiky produkce
- Další růst dovozů masa, zvýšení vývozů zejména živých prasat
- Mírný pokles porážek jatečných prasat

Závěr

- Další rizika do budoucnosti
- Vývoj kurzu eur/Kč???
- Zpřísňování standardů (systémy kvality, životní prostředí aj.)
- Tlak na welfare zvířat (kastrace kanečků, aj.)???

Děkuji za pozornost

Miluše Abrahamová,
Tel.: 222 000 312
abrahamova.miluse@uzei.cz

ÚZEI | ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ